

Posudek diplomové práce
Lukáš Prudík: Itinerář
Akademický rok 2025/2026

Pokud bych měl letmo shrnout Lukášova studia v našem ateliéru. Tak jejich první polovina/třetina se nesla v duchu malířského média. Lukáš vytvářel obrazy a kresby. V jejich pozadí většinou stálo blíže nespecifikované vyprávění, odkazy k autorovu fikčnímu světu. V druhé polovině studia malbu víceméně opustil a prozkoumával možnosti 3D grafiky, animace a způsoby jak lze zacházet s objekty v komplexní instalaci, která zahrnovala různá média.

Textu Lukáše Prudíka k diplomové práci vlastně sestává ze dvou oddělených částí. První popisuje příběh nájemce, který nalezne na půdě krabice s podivuhodnými objekty a dokumenty zaznamenávající zkoumání nevyzpytatelně tajemné energie. Druhá část se běžným způsobem věnuje aspektům a půdorysu samotné výtvarné práce. Druhá část je sympatickým způsobem věcná. První si zase bez větších prohrěšků udržuje beletristický charakter. Ještě větší důraz na jazyk a editorská práce by první části textu prospěla. Ale to jde říci téměř vždy.

Je zřejmé, že se text na rozdíl od dřívějších náznaků stal součástí díla. Výtvarná díla je možná vnímat samostatně, kdy jsou oddělena od textu. Zároveň autorovým záměrem byla pozice výtvarných artefaktů na samé hraně služebnosti/ilustrativnosti a umělecké autonomie.

Fikce slouží Lukášovi jako jakýsi model, zjednodušená a zmenšená verze světa, která umožňuje lepší pochopení některých jeho aspektů. Či jako trenažér možných pocitů, které si lze distancovaně prožít a snad posléze integrovat. Lukáš v textu diplomové práce uvádí několik jmen z literatury. Mne napadá minimálně ještě postava a dílo Jorge Luise Borgese, který celý literární život pohyboval v poli mezi fantastickou povídkou, úvahou, spekulací a úvodem k neexitujícím knihám. Kdy tvrdil, že žánr předmluvy k vymyšlené knize mu umožňuje říci totéž, co by jinak zdoluhavě rozváděl na až příliš mnoha únavných stranách. Borges se také mnoha svými texty z jiné strany přiblížil tomu, co se dnes chápe jako konceptuální umění.

Výtvarné artefakty jsou vymodelované v v některém z 3D programů a následně vytisknuty na tiskárně. Díly jsou spojeny k sobě, následně patinovány a dále upravovány. Tisk je spíše vnímán jako bílý papír, na jehož podkladě je možné dále tvořit. Artefakty lze rozdělit na dvě skupiny. První jsou reliéfy zavřených dveří a vstupních vrat. Jsou vyjmuty z nejrozumnějších typů architektury. Mohly by připomínat portály/dveře z opus magnum Stephena Kinga, ze série o temné věži. Kde jsou dveře vstupem k dalším fikcím, k jiným paralelním příběhům, k pojetí skutečné skutečnosti jako svého druhu fikce. O výběru jednotlivých typů prostředí nejsem s to spekulovat, protože pravděpodobně mají své zdůvodnění v torzovitě nastíněné fikci, a ta je pro mě v tuto chvíli dostupná jen částečně. Zároveň některá prostředí a typy zobrazení mají své paralely ve světě umění, což považuji za důležité a ideálně bych navrhl cestu ještě většího propojení. Koneckonců svět umění je také možné vnímat jako modelový/paralelní svět. Byť jeho „žánrová“ pravidla jsou nejasná a někdy obtížně rozpoznatelná.

Druhou skupinu tvoří jakési kinetické rotační objekty. Jejich účel není zřejmý a jejich modelace zřejmě odkazuje k různým druhům potenciálních systémů a struktur, tedy asi k oné tajemné energii a jejímu výzkumu z beletristické části diplomové práce.

Lukáš chce v instalaci pracovat se zvukem, který by měl dokreslovat prostředí dílčích dveří a který bude v prostoru instalace splývat do nerozlišitelného šumu. Jestli je využití zvukové kulisy odůvodněné, považujeme za sporné. Byť kontrast zavřených dveří a pronikajícího zvuku je zajímavý. Ale vše bude jasnější, až bude instalace hotova.

Jsem přesvědčen, že se jedná o zajímavou práci, která balancuje na samé hraně umělecké autonomie tak, jak je více méně chápána od novodobé ustanovení instituce umění. Domnívám se, že vztah ilustrujícího a ilustrovaného lze převracet, napínat, nebo tematizovat z více stran než se tomu děje v předkládané práci. Současně Lukáš Prudík si úskalí zvoleného přístupu plně uvědomuje a možná je jeho umělecké dílo vyjádřením posunů v chápání toho, co považujeme za umění, na jakých místech, po jakou dobu a za jakým účelem dochází k jeho percepci.

Diplomovou práci doporučujeme k obhajobě a hodnotíme stupněm 1.